

ŻYCIENOWO GRÓDZKIE

DIENNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRODZKIEJ

Projekt nowego podziału terytorjalnego państwa

nie poddawać się biernie pesymizmowi

Przewodniczący komisji usprawnienia administracji publicznej przy Prezesa Rady Ministrów dr. Z. M. Jarozyński, udzielił „Gazecie Polskiej” wywiadu w sprawie opracowywanego projektu nowego terytorjalnego podziału administracyjnego państwa.

Jak wiadomo komisja usprawnienia administracji publicznej, pracuje od dłuższego czasu nad nowym podziałem administracyjnym, którego projekt już w najbliższych miesiącach ma być przedłożony rządowi, a ten z kolei wraz z władzami ustawodawczymi ma nadać państwu nową formę administracyjnego podziału. Sprawa ta budzi w całym kraju bardzo żywe zainteresowanie. Nie od rzeczy więc będzie zapoznać naszych czytelników z rezultatami prac prowadzonych pod przewodnictwem p. dr. Jarozyńskiego nad tym poważnym i żywotnym dla całego państwa problemem.

Otóż jak wynika z wywiadu p. dr. Jarozyńskiego, komisja dąży do ustalenia w całym państwie jednolitego typu gminy, powiatu i województwa. „We wszystkich tych trzech kierunkach naczelna myślarstwo komisji jest wytworzenie jednostek administracyjnych, które miałyby dostateczne materiały i społeczne oparcie dla należytego funkcjonowania i z jednej strony urzędów administracyjnych i z drugiej ich odpowiedników samorządowych. Chodzi tu o ustalenie pewnego stopnia dojrzałości samorządów powiatowych. Są w Małopolsce powiaty, które tworzą jednak czwartą część prezbiterialnego powiatu w b. zaborze rossyjskim i pod względem terytorjum i pod względem zaludnienia. Są w Małopolsce samorządy, których budżet wynosi 100.000 zł. Gdy w b. zaborze rossyjskim są samorządowa budżety, które mają budżety milionowe. Oczywiście są to rzeczy zupełnie normalne. Dlatego też jak świadczy p. dr. Jarozyński, komisja dąży do tego, aby gmina liczyła najmniej 2.000 mieszkańców, powiat nie miał mieszkańców, jest w danym wypadku decydująca, lecz sila ekonomiczna danego terenu. Jeżeli chodzi o powiaty to jak można wnieść z wywiadu udzielonego przez dra Jarozyńskiego „Gazecie Polskiej” zmiany nastąpią jedynie w Małopolsce i Poznańskiem, gdzie zniszonych zostanie około 30 starostw, a tam szmem około 30 samorządów powiatowych.

Nas jednak w województwie nowogródzkim interesuje najbardziej kwestja nowego podziału państwa na województwa. Otóż p. inż. Jarozyński oświadczył, że projektując nowy podział na województwa, komisja kierowała się następującymi zasadami: „1. Województwo powinno obejmować obszar, dla którego, wobec występujących na nim zagadnień administracyjnych, należałoby stworzyć odrębny, regionalny program wewnętrznej polityki państwowej; 2. Obszar województwa, powinieli być zdolny do ponoszenia ciężarów na potrzeby samorządu wojewódzkiego i przez odpowiednie skupienie ośrodków, pozwolić na racjonalną gospodarkę wojewódzkiego związku komunalnego; 3. Nowego podziału na województwa należy dokonać tak, aby się godził z podziałem terytorjum dla innych działów administracji, a przede wszystkim z podziałem na okręgi wojskowe. Kierując się tymi zasadami, a nie jakimiś założeniami oderwanymi co do wielkości czy ilości województw, Komisja doszła do koncepcji województwa, które obszarem znacznie przewyższa obecnie przeciętne województwo. W ten sposób komisja przewiduje 11—12 województw łącznie z województwem stołecznym, oraz z województwem śląskim. Temsamem 5—6 województw, zostałyby zniesionych. Prowadząc do takiego wniosku w sprawie nowego podziału komisja brała pod uwagę wszelkie względy, które mogłyby pożytkować za przesłankę słuszności postawienia. Brała więc przede wszystkim pod uwagę jednolitość występujących na danym terenie zagadnień administracyjnych, gospodarczych czy politycznych, brała ciągle pod uwagę ośrodki wojewódzkiego pod względem gospodarczym i kulturalnym, nie komunikacyjne, względy na obronę Państwa i t. d. Które z tych względów rozstrzygały? Na to trudno dać odpowiedź. Były one różne w różnych miejscach”.

W dalszym ciągu swego wywiadu p. dr. Jarozyński stwierdza, że komisja rozważała i liczyła się z politycznymi przesłankami, politycznymi przesłankami, które w danym wypadku decydują

Likwidacja P.P.S. Lewicy

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Ze wszystkich stron kraju donoszą o przeprowadzonej na szeroką skalę likwidacji P. P. S. Lewicy, która jak wiadomo została uznana za organizację nielegalną. Organa bezpieczeństwa publicznego przeprowadzając rewizje w lokalach okręgowych organizacji P. P. S. Lewicy napotykały raz za razem na bardzo obfity materiał, świadczący nie tylko o kontakcie P. P. S. Lewicy z trzecią międzynarodową i o pieniądzach płynących z Rosji sowieckiej na propagowanie białej i tendencji komunistycznej. Między innymi władze bezpieczeństwa publicznego na terenie województwa Lwowskiego przeprowadziły 119 rewizji i w rezultacie aresztowano około 70 osób. W województwie Krakowskim przeprowadzono 130 rewizji, między innymi w Krakowie, Chrzanowie, Rzeszowie i innych ośrodkach większego skupienia ludności.

W województwie Wileńskim przeprowadzono 176 rewizji i likwidacja P. P. S. Lewicy zbiegła się z likwidacją komunistycznej partii Białorusi Zachodniej. Rewizje przeprowadzono w Wileńsku, Trokach i Osmianie gdzie przeprowadzono również likwidację komunistycznej partii Białorusi Zachodniej. Ogółem aresztowano 27 osób wśród członków P. P. S. Lewicy.

Po ustąpieniu Berengiera. — Polityczna sytuacja Hiszpanii coraz bardziej się zaostrza. Według doniesień prasy w Madrycie obiegają plotki jakoby król Alfons postanowił się zrzec tronu na rzecz swojego szwagra Don Carlosa Bourbona, który jest obecnie generałym inspektorem armii hiszpańskiej. Zdjęcie: Król Hiszpanii Alfons XIII i gen. Berenguer.

Konferencja w sprawie niżki cen

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

W dniu wczorajszym w ministerstwie przemysłu i handlu pod przewodnictwem ministra Pysatora odbyła się konferencja w sprawie niżki cen na artykuły pierwszej potrzeby, należące do tak zwanej branży koszykowej.

Na zebraniu tem byli obecni również przedstawiciele Izby Przemysłowo-Handlowej, którzy w omówieniu sprawy zasadniczych postulatów wyrazili nadzieję, że w ciągu najbliższych dni lub tygodni będzie można przeprowadzić niżkę cen na artykuły pierwszej potrzeby w branży galanterijnej.

Handel polski w okresie 1930 r.

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Według danych, otrzymanych od głównego urzędu statystycznego handlu polski w ciągu 1930 r. przedstawiał się w formie następującej. Główny eksport towarów polskich, dochodzący niejednokrotnie w niektórych miesiącach do 30 proc. szedł do Niemiec. Następnie szły Anglja, Austria i Czechosłowacja. Jeżeli chodzi o import do Polski, wyraża się on w 29 proc. z Niemiec, a następnie miejsca zajmują kolejno Anglja, Francja, Belgja i Rosja Sowiecka.

Apelacja skazanych w procesie o manifestację w dn. 14 września

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Jak się dowiaduje nasz korespondent skazani w pierwszej instancji oskarżeni o wywołanie manifestacji w alejach Ujazdowskich w dniu 14 września wnieśli apelację. Obrona, która jak wiadomo opuściła się przed sądem wywarła nacisk na oskarżonych, domagając się zniesienia apelacji od wyroku 1-tej instancji.

Apelacja majora Kubali

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Skazany na jeden rok więzienia b. major pilot Kubala złożył apelację od wyroku do Najwyższego Sąd Wojskowego, który będzie rozpatrywał tą sprawę w ciągu najbliższych tygodni.

musi jednak traktować dalszy problem w płaszczyźnie ogólnopaństwowej, której poszczególne ośrodki, muszą się silną rzeczą podporządkować.

W końcu p. dr. Jarozyński wyjaśnia rolę komisji dla usprawnienia administracji. „Pomimo różnych oświadczeń i komunikatów—mówi dr. Jarozyński — które określały charakter komisji, wciąż jeszcze szerzej się przekonanie, że w komisji mają sędzię w sprawie zmian granic administracyjnych jakiegoś ostatecznego postanowienia. Wciąż jeszcze traktuje się komisję jako organ upelnomocniony przez Rząd i Sejm do wykonania tego dzieła. Sądzą się więc pomocą przeciw jej postanowieniom, u najwyższych czynników państwowych. Pragnę więc raz jeszcze z naciskiem zaznaczyć i uwidocznić, że prace komisji polegały tylko na przygotowaniu wniosków, które ostatecznie rozstrzygnie rząd,

Białoruska organizacja terrorystyczna

WILNO 17.II. W wyniku dalszego dochodzenia w sprawie aresztowanych onegdaj w Wilnie komunistów i w związku z likwidacją PPS Lewicy na tej samych gruncie, władze zamknęły fabrykę metalowców, przemysłu chemicznego i robotników budowlanych. Jednocześnie w akcji z niedzieli na poniedziałek dokonano aresztów wśród młodzieży białoruskiej i żydowskiej, która, jak stwierdzono, za pośrednictwem liderów komunistycznej partii zachodniej Białorusi była w bezpośrednim kontakcie z aresztowanymi niedawno przywódcą byłej Hromady, Taraszkiewiczem, który, jak wiadomo, szykowało na wzór ukraińskich organizacji bojowych, białoruskie organizacje terrorystyczne.

DIENNIK WIENSKI O EXPOSE MIN. ZALESKIEGO

WIEDŃ 17.II. W dniu wczorajszym na łamach „Neues Wiener Journal” ukazał się artykuł wstępny, poświęcony ekspozycji ministra Zaleskiego na posiedzeniu sejmowej komisji spraw zagranicznych. Ekspozycja, będąca do pewnego stopnia uzupełnieniem wygłoszonego na plenum Senatu, wywołało nie tylko wśród nacjonalistów niemieckich wielkie wrzaski, lecz również wśród przedstawieli Heimwehry austriackiej, która na swym sztabecie wypisała hasło enschlusu. Znaczący należy, że stanowisko jednego z najpoufalszych dzienników wiedeńskich, bezwarunkowo pokrywa się ze stanowiskiem, wypowiedzianem przez ministra Zaleskiego, szczególnie odnoszono do sprawy rewizji traktatów, która dla Austrii nie może być obciążeniem. Podkreślić należy jednak, iż nie jest to sprawa, która nie odgrywa się nie w kwestii politycznej, lecz w kwestii politycznej, która nie odgrywa się nie w kwestii politycznej, lecz w kwestii politycznej.

DALSZE WSTRZĄSY W NOWEJ ZELANDJI

BATAWAJA 17.II. Jak donoszą z Nowej Zelandji wstrząsy ziemi oraz głuche podziemne gromy i powtarzają się coraz częściej. Ludność zaniepokojona temi objawami opuściła w panicznym strachu swe domy, nauczona doświadczeniem przed kilku tygodniami. Znaczący należy zaimponować stanowisko zażmowane przez oficerów i floty marynarki angielskiej przy wojennej i handlowej, których okazy zwały do brzegów Nowej Zelandji.

CENY ZNIZONE Na pierwszorzędne wyroby cukierkicze Polskiej Cukierni

Cielatka ze szatkę gr. 20. — Pączki gr. 20 — Pierożki gr. 20. — Drożdżowe gr. 15 — Herbata (ceylon) skł. 25 gr. Kawa biała (naturalna) 35 gr. — Kawa czarna (mokka) 45 gr. — Sucharki ze kila 3.50 gr. — Herbatniki 5.60 gr. — Pierożki rozmaite 3.80 gr. — Faworki 5.40 gr. OBSTALUNKO 10% TANIEJ Codziennie radio koncerty z najlepszymi odbiorcami w Nowogródku Z poważaniem A. LUKASZEWICZ

Genewy w obradach

Dziś się stało, że senat polski przetrwał w sprawie skarg niemieckich, wytoczonych na forum Ligi Narodów...

Jeżeli jakim senat polski przetrwał w sprawie skarg niemieckich, wytoczonych na forum Ligi Narodów...

zostawimy go z zadaniem Niemiec. Zadała to już w czasie narad Ligi...

O mistrzostwo szermierstwa armii. — Odbity się w Warszawie zwycięzcy...

Krwawe walki hindusów z muzułmanami w Bengali

W Bengali, w prowincji, która liczy 77 mil. mieszkańców...

Życie harcerskie

Herbatka harcerska. — Onegdaj odbyła się w lokalu sekretarjatu...

Herbatka harcerska. — Pod koniec tej herbatki opowiedział p. Pastuszyński...

Herbatka harcerska. — Herbatka zakończyła się w atmosferze radości...

Fabryka Chemiczna na G. Śląsku poszukuje zastępców na prowizję

(z kaucją — pierwszeństwo — zarobek świetny) Zgłoszenia: „Merkur” Katowice, Polska Nr. 3.

Kostantyn Pals. — Naczelnik Piłsniwa a zarazem prezes Rady Ministrów Estjoni.

Likwidacyjne zebranie Wojewódzkiego Komitetu Gwiazdkowego

W dniu 16 w. bm. odbyło się w Urzędzie Wojewódzkim zebranie członków...

Zgubiony

Wobec tożsamości. — Zgubiono: dowód tożsamości, wydany przez gminę Nowomyjską...

Biuletyn stacji meteorologicznej w Nowogrodzie Lidy 17-11-31

Godz. 8.17. Ciśnienie powietrza 758. kierunek wiatru południowy...

Dożywianie dzieci szkolnych

Z uwagi na wyjątkowo ciężkie tegoroczne zimno...

Sygnaly elektryczne do zwolone

Urząd Wojewódzki — Dyrekcja Robót Publicznych...

Uchwały Okr. T-wa Org. i Kółek Roln. w Lidzie

Jak już podawaliśmy onegdaj odbył się w Lidzie sejmik...

Strój urzędowy sędziów i prokuratorów

Na mocy zarządzenia ministra spraw wewnętrznych...

Oznaczenie pracowników nowogrodzkiej Kaszy Chorych

Za owocną pracę w dziedzinie ubezpieczeń społecznych...

Z Balu Zw. Pracy Ob. Kobiet

Bal Zw. Pracy Obywatelskiej Kobiet, któryśmy mieli w ubiegłą sobotę w sali Teatru...

Wiceprokuratorzy i podprokuratorzy

Wiceprokuratorzy i podprokuratorzy sądownictwa...

Akcja budowy floty morskiej wśród nowogrodzkich sądowników

W bieżącym miesiącu do rozruchu ogłoszono konkurs...

Straż pożarna powiatu lidzkiego zagnana p. Parfianowicza

Wczorajm dni 15 lutego przejechał z Nowogrodu do Wina...

Uchwały Okr. T-wa Org. i Kółek Roln. w Lidzie

Jak już podawaliśmy onegdaj odbył się w Lidzie sejmik...

Samobójstwo

Oaedgaj we wsi Dejnowo, gminy lidzkiej...

Wolozyn

W dniu 7 lutego r. b. w lwieniu odbyła się akademja...

Baranowicz

O odpowiedni gmach dla gimnazjum baranowickiego...

Podróż inspekcyjna p. mni. Sławoj-Skłodkowskiego w woj. nowogrodzkim

P. mni. Skłodkowski w powiatach: szczuczynskim, lidzkim i wolozyńskim...

Strona 2

W dniu wczorajszym w godzinach przedpołudniowych...

Strona 3

Wczoraj o godzinie 17-ej na stacji w Lidzie...

Strona 4

W dniu 17 stycznia 1931 r. Podkreślając z uszanowaniem...

Strona 5

W dniu 16 w. bm. odbyło się w Urzędzie Wojewódzkim...

Strona 6

Wobec tożsamości. — Zgubiono: dowód tożsamości...

Strona 7

W dniu 16 w. bm. odbyło się w Urzędzie Wojewódzkim...

Wśród nowych książek

Georg Finck. Zabójca i ś. (Wydawnictwo Alfa. — Warszawa). Autor tenop powieści „Jestem gdańsk”, która...

Wśród nowych książek

Georg Finck. Zabójca i ś. (Wydawnictwo Alfa. — Warszawa). Autor tenop powieści „Jestem gdańsk”, która...

Wśród nowych książek

Georg Finck. Zabójca i ś. (Wydawnictwo Alfa. — Warszawa). Autor tenop powieści „Jestem gdańsk”, która...

Wśród nowych książek

Georg Finck. Zabójca i ś. (Wydawnictwo Alfa. — Warszawa). Autor tenop powieści „Jestem gdańsk”, która...

Wśród nowych książek

Georg Finck. Zabójca i ś. (Wydawnictwo Alfa. — Warszawa). Autor tenop powieści „Jestem gdańsk”, która...

Wśród nowych książek

Georg Finck. Zabójca i ś. (Wydawnictwo Alfa. — Warszawa). Autor tenop powieści „Jestem gdańsk”, która...

Vertical text on the far right edge of the page, likely a page number or reference.

Wzrosty zjawiska

Wzrosty zjawiska

OBWIESZCZENIE

OBWIESZCZENIE

Na wyprzedzającym zebraniu... 18,50-30,50, owies 16,50/17,50-19,50, żytnia 17,75-18,50, pszenica 23-24, mąka 40-40...

Na wyprzedzającym zebraniu... 18,50-30,50, owies 16,50/17,50-19,50, żytnia 17,75-18,50, pszenica 23-24, mąka 40-40...

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogrodzie i rew. zamieszkały w Nowogrodzie przy ulicy 3-go Maja Nr. 7 obwieszcza, że na zaspokojenie należności...

Komornik Sądu Grodzkiego i rew. zamieszkały w Nowogrodzie przy ulicy 3-go Maja Nr. 7 obwieszcza, że na zaspokojenie należności...

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogrodzie i rew. zamieszkały w Nowogrodzie przy ulicy 3-go Maja Nr. 7 obwieszcza, że na zaspokojenie należności...

Komornik Sądu Grodzkiego i rew. zamieszkały w Nowogrodzie przy ul. 3 Maja Nr. 7 obwieszcza, że na zaspokojenie należności...

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogrodzie i rew. zamieszkały w Nowogrodzie przy ulicy 3-go Maja Nr. 7 obwieszcza, że na zaspokojenie należności...

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogrodzie i rew. zamieszkały w Nowogrodzie przy ul. 3 Maja Nr. 7 obwieszcza, że na zaspokojenie należności...

Jakób Winer i S-ka Lida Suwalska 58 tel. 90. Sprzedaż komisowa Zjednoczonych Zakładów Przemysłowych K. SCHEIBLERA i L. GROHMANA Spółka Akcyjna w Łodzi 1414

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogrodzie i rew. Stanisław Hładki zamieszkały w Nowogrodzie przy ulicy 3-go Maja 7 obwieszcza, że na zaspokojenie należności...

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogrodzie i rew. Stanisław Hładki zamieszkały w Nowogrodzie przy ulicy 3-go Maja 7 obwieszcza, że na zaspokojenie należności...

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogrodzie i rew. zamieszkały w Nowogrodzie przy ulicy 3-go Maja 7 obwieszcza, że na zaspokojenie należności...

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogrodzie i rew. zamieszkały w Nowogrodzie przy ul. 3 Maja Nr. 7 obwieszcza, że na zaspokojenie należności...

Skradzioną książeczkę woj. skrawa Jana Malawca, P.K.I. Baranowicz, ul. Wolna 117. Kowal poszukuje posady w m. Jędrzejów lub dzierżawę od 1 kwietnia b. r. 150-3.

KINO-TEATR MIEJSKI w Nowogrodzie. Dziś i dni następnych Najbardziej romantyczna opowieść naszych czasów. Dramat rozstrzała i bez, spiekani i uśmiechnięci historycy odwołali się do siebie. „SEN O MIŁOŚCI” W rolach głównych NIŁS ASTHER i JOAN CRAWFORD CENY MIĘSIĘCZNE ZNIŻONE

OGŁOSZENIE. Urząd Gminy Wolna, pow. baranowickiego niniejszym podaje do wiadomości posiadaczom weksli wystawionych przez b. wójta gminy wolniański Wiktora Liniewicz, że takowe winni są zgłosić do zarejestrowania w tutejszym Urzędzie gminy w terminie do dnia 1-go marca 1931 r.

SPRAWY KOBIECE

W poszukiwaniu nowych terenów pracy

Jednym z najważniejszych zagadnień dnia dzisiejszego, jest zapewne sobie bytu - znalezienie swego miejsca - swego zajęcia w ogólnej pracy narodu. Jak wiadomo, sprawa ta przedstawiła specjalne trudności dla kobiet. Drogą ubitych jest dla nich stożekowato mniej niż dla mężczyzn, a na tych ubitych drogach - przepaścienie. - To też każda kobieta stwarzająca sobie nowy rodzaj zajęcia - nowy sposób nienasienie pożytku - zasługująca na uznanie, a rezultaty przez nią osiągnięte winny skutecze być przykładem.

niech zwiedzającym. Takich guide'ów jest dotąd śladowo; muszą być wykwalifikowane, obeznane ze sztuką i posiadać znajomość kilku języków. Sa kobiety zajmujące stanowiska dyktarek, orkiestry, techniczne, inżynierów, bibliotekarek, sekretarek, maszynistek. Tem większy wzbudza to podziw, że jak wiadomo we Francji, nie tylko nie posiadają one dotychczas równoprawności politycznego, ale ich prawa cywilne ograniczone są w największym stopniu. Panna to lat 30 tu zaślęża jest we wszystkim od rodziców; matka może dać podpis tylko potwierdzony przez męża i majątkiem swym własnym nie rozporządza. Pomimo tego ruch feministyczny jest słaby; brak praw politycznych słomaczy się małym zainteresowaniem kobiet w tym kierunku. Pola do pracy umiay sobie zdobyć dostatecznie, uważają, że w polityce większe zdolności mają mężczyźni, a wpływ pośredni i znaczny wywierają na nią przez mężów i synów.

oju, którego będą sekretarką i współpracowniczką - wykazała tak wielkie doświadczenia i zalety, że po jego śmierci została imie nowe jego zastępczynią i spełniła swe funkcje ku ogólnemu zadowoleniu. Innym przykładem inicjatyw może być miss Ella Ross, która swym samochodem obwodzi przyjeżdżających do Anglii turystów. Pojecha ona bardzo ten rodzaj zajęcia i zarobkowania studentem na czas wakacji, jako przyróżność nietyko dochód, ale i doświadczenie krajoznawcze i wprawę w obcych językach. Młodzianka Miss Andersen stworzyła sobie nowy fach jako „impressario” od urządzania wystaw obrazów. Zgłasza się do niej artystki nie obdarzonei myśleniem praktycznym - a ona organizuje - traktuje - robi reklamy, wynajduje protekcyjne - wystawy mają powodzenie, a „impressario” dużo zadowolona. I u nas są kobiety udepujące sobie właskie sztuki. M. p. pani Czajkowska kosztowała Muzeum rzemiosł i Sztuki stosowanej w Warszawie. Jej zaślęża jest uzasadnieniem tego Muzeum, oraz organizacja wystawy ceramicznej, a zeszłego lata, w pamiętkowym wydaniewie Towarzystwa Ceramicznego w Anglii - z racji dwóchsetnej rocznicy urodzin wielkiego ceramika Wedgwooda, ukazała się jej praca: „O dawnej ceramice szkodliwej w Polsce” - ilustrowana okazami wytwórczości Belvederu, Korca, Cmielowa, Branówki i innych. Niedawno zmarła p. Zofia

Leszczyńska, po ukończeniu kursów profesora Pomorskiego w Warszawie prowadziła ona wraz ze swym mężem stację doświadczalną w Sobieszynie. Inna młoda osoba, zamieszłowa sportsmanka, z fochowem wykształceniem - kieruje hodowlą koni i charów w jednym z większych majątków w Wilieńczyźnie. Cele szeregi naszych pracowniczek wychodzą z zecerawego kola nauczytelstwa - dektografii i krawieczyny, - które dotąd były prawie jedynie polem kolebiej pracy zarobkowej. Przyjrzyjmy się jednak w jękich warunkach pracują nasze kobiety we Francji. W tej sprawie pisze „Kurjer Poranny”: Prasa polska zamieściła przed niedawnym czasem wiadomość, że stowarzyszenia kobiece polskie, złożyły w Ministerium Pracy i Opleki Społecznej petycję, żądającą wstrzymania emigracji kobiet samotnych z Polski do Francji do czasu, gdy emigrantka polska ooczona zostanie we Francji troskliwą opieką. Petycja ta przedstawiona została delegatowi rządu polskiego, wyjeżdżającemu do Paryża na konferencję w sprawach emigracyjnych z przedstawicielem rządu francuskiego. Sprawa emigracji kobiet polskich do Francji jest z pozoru bardzo prosta. Francja potrzebuje materiału kobiecego przedewszystkiem do robót rolnych, których niema tam komu wykonywać. Polska posiada mnóstwo niezatrudnionych rąk kobiecych, z pracą tą obeszanych, uprawiających ją od dzieciństwa, silnych, zdrowych. Francja jest państwem zaprzyjzonym. Dając jej nasz największy skarb - materal ludzki, nie budujemy podstaw pod się wroga i zagroźająca naszym interesom. Przeważnie wspieramy potęgę naturalnego naszego sojuznika. A jednak... Przewidywaliśmy, jak ta sprawa przedstawia się liczebilnie. We Francji przebywa obecnie, zatrudnionych w rolnictwie, około 5000 kobiet, emigrantek polskich. Wyłączamy tu zupełnie z rozważań naszych kobiety w rodzinach. Tych sytuacja jest całkiem inna. Mówimy tylko o kobietach samotnych, samodzielnie zarabiających na życie. Te 5 tysięcy dziewcząt polskich nie stanowi żadnych większych skupień. Rozproszone po fermach północnej, wschodniej i południowej Francji, u poszczególnych drobnych rolników, używane są do najcięższych prac rolniczych, takich, które u nas spelałaby u nas zwykłe mężczyźni; do młocki, do orki, do obrządzania bydła trzody, i t. d. Zarobek ich są niezły, znacznie większe niż w kraju - to prawda, ale warunki bytu stórkro gorste. Bez światła, bez niedzieli (we Francji pracują się na roli i w niedzieli) od świtu do późnego wieczora robotnice polskie zatrudnione są z pełnym wysiłkiem ich sił. Potywieenie ich składa się z jarzyn i sałaty z oliwa, do których nie są przyzwyczajone i których zazwyczaj